Թե՛. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 147 ՄԱՅԻՍ 23 / 4 ՅՈՒՆԻՍ 1897 3 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1315 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ—ՈՒՐԲԱԹ

غزتهسی ادارهخانهسی (ماسیس) ودهطـ ـ ـ ـ ـ ـ

Նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել Առ Խմբագրութիւն

ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳՐՈՑ

Կ. ՊՈԼԻՍ ՂԱԼԱԹԻԱ, Համտի Բաշա խան Օսմ. Նախկին Պանքայի փողոց, Թիւ 2

Direction du Journal "MASSIS„

Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրկն. արձ.	.....	75
» »	Վեցամսեայ	» »	.....	40
Գաւառներու »	Տարեկան	» »	.....	100
» »	Վեցամսեայ	» »	.....	50
» »	Եռամսեայ	» »	.....	25
Օտար երկրի »	Տարեկան	ֆրանք	....	25
Ռուսիոյ »	»	ռուբլի	.....	10

Դրամի փոխարէն փոսթայի փուլ կընդունուի. 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:

10 ՓԱՐԱ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ 10 ՓԱՐԱ

ԳԻՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ

Ս. ՓՐԿՉԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

Ս. Փրկչի որբանոցը խնամակալութիւն մ'ունի, տիկիններու խնամակալութենէն դատ։ Հիւանդանոցի հոգաբարձութիւնը հիմա կուզէ որբանոցի բեռը անոնց ուսերուն վրայ դնել։ Այդ խնամակալութիւնը աշխատութենէ չէ որ կը փախչի, բայց անոր մէջ անդամներ կան որ իրենց ստանձնած պարտականութեան գիտակցութիւնն ունին, ու կուզեն որբերուն չօշափելի ծառայութիւն մը մատուցանել։

Ինչ պիտի ըլլայ արդեօք այդ ծառայութիւնը։— Որբերուն նիւթական ապագայ մը ապահովել։

Ինչ կը սովրեցնեն՝ ընդհանրապէս այդ խեղճերուն։— այն ուսումները զոր թաղային վարժարաններու մէջ կը սովրեցնեն քաղաքացիի զաւակներուն։ Այնպէս որ մեր մէջ հարուստ քաղաքացիի տղան, արհեստաւորի տղան և որբը— որուն ապագան ապահովուած չէ — միևնոյն ուսումը կառնեն։

Այդ խնամակալութեան անդամներէն մէկը աղէկ կրցած է դիտել որ «երբ շրջանը աւարտելու ժամանակը կուգայ, այդ չափահաս որբ տղաքները կըսկսին տխրիլ· իրենց դէմքը մտատանջութիւն ու անձկութիւն կ'արտայայտէ. մինչև այն օր վաղուան հոգը չունէին, բայց ահա՛ կ'աւարտեն որբանոցը, դուրս պիտի ելնեն, ի՞նչ ընելու համար...։ Իրենց ճակատագիրը կը զգան որ սեւի մէջ թաթխուած է. շատեր բնաւ չեն համարձակիր որբանոցէն դուրս ելնել ու կը մնան հոն, նորէն որբանոցին մէջ, իրենց շրջանը աւարտելէ յետոյ»։

Մենք ուրիշ անգամ առիթ պիտի ունենանք ծանրանալու այն սխալ կըրթական ծրագիրներու վրայ, այն սխալ առաջնորդողներու վրայ՝ որով մինչև հիմա մեր դաստիարակութեան ճակատագիրը վարեցին։ Ամենէն աւելի բնաղանցութեան ու տրամաբանութեան յարած այդ մտքերը, բնական ու դրական գիտութեանց առջև բոլորովին դատապարտելի այդ երկու անհիմն մտածումներու մէջ մոլորած՝ մեղմ ալ քաջալերեցին իրենց ետեւէն։ Ու դեռ այսօր ալ դժբաղդաբար միևնոյն դաղափարներով տոգորուած անձերն են որ կը վարեն մեր կրթութեան ճակատագիրը։ Միայն թէ սա բարեբաղդութիւնը կայ որ հեռաւոր դաւառները իրենց ուղածին պէս կերթան՝ առանց կեդրոնին ազդեցութիւնը ուղղակի կրելու· բայց տակի դովեստ մը չէ մեր դաւառային դպրոցներուն ալ, որոնց մէջ նոյնպէս բնաղանցութիւնը և ոչ—իրական կարգ մը ուսումներ կը տիրապետեն դաստիարակութեան մակարդակին վրայ։ Մեր ընդհանուր դաստիարակութեան այս ամբողջ վատառողջ ու ջլախտաւոր շէնքը հիմնուած է կարգ մը դրագէտներու հիւանդ դաղափարներուն և մանաւանդ հիւանդ երևակայութեանը վրայ, որով այնքան խանդարուած է մեր դրասէր երիտասարդութեան ճաշակն ալ։ Այսպէ՛ս, հիւանդ երևակայութեան տէր կը պատրաստուին մեր որբերն ալ որբանոցներու մէջ· անոնցմէ ալ անխիտի կեանքը լացողներու, բանաստեղծներու խումբ մը կունենանք, որ չեն շարժիր, քրտինք չեն թափեր, բայց մակաբոյծի մը պէս մեր մարմնէն կը սնանին, և իրենց մըտային հիւանդութիւններն ալ մեր նորածին առողջ սերունդներուն կը փոխանցեն։

Է՛հ. հերիք է այս։ Մեղի պէտք եղածը առողջ մարդն է, որ իր զօրաւոր բաղուկներով հողը մշակէ, կենդանիները սնուցանէ, արևին տակ իր մորթը սևնայ, հողին մէջ իր ձեռքերը կոշտանայ։ Հերիք այդ հիւանդ ու այլասեռած (degénérè) երիտասարդութիւնը հասցնենք։ Մշակ պատրաստելու է։

* * *

Որբանոցի խնամակալութիւնը որ առ այժմ գտնէ հաւաբուծութեան ու պանրաշինութեան գործնական դասեր հաստատելու նպատակ ունի, լաւ կրնէ որ իր շէնքը ապառաժի վրայ հիմնէ։ Այսինքն, հիւանդանոցի հոգաբարձութենէն ամսական սաչափ, «ոչ դումար մը պահանջէ և բացարձակապէս իր տրամադրութեանը տակ ունենայ զայն։ Առանց այդ նիւթական յենարանին հոգաբարձութեան բոլոր խոստումները օդային են ու մենք չենք կրնար շօշափելի արդիւնքի մը սպասել։ Այո՛, խնամակալութիւնը կրնայ հասոյթի ուրիշ աղբիւրներ ալ փնտռել, օրինակ որբերը որդեգրել տալ, սակայն ամէնէն առաջ հոգաբարձութիւնը պէտք է դիմոյն ընդունելութիւնն դռան համար՝ ըրել մը բանայ։

Գիւղատնտեսութեան ուսուցիչը մանաւանդ որ պատրաստ ալ է· աղը կայ, մատաղը պէտք է։ Այս օրուան հոգաբարձութիւնը հիւանդանոցի պատմութեան մէջ ամէնէն փառաւոր դերը բացած կըլլայ, եթէ այս կերպով որբերու ապագան նիւթապէս ապահովէ։

Գ. Ա.

ՄԵՐ ԳԱՒԱՌԱՅԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏՆԵՐՈՒՆ

Ո՛և է գաւառի մէջ ընդհանուր առումով դաստիարակութեան սխալ ընթացքը մատնանիշ ընել՝ կարծեմ անօգուտ չըլլար, վասն զի փորձառական դաս մը պիտի ըլլայ այն մեր բոլոր, մանաւանդ գաւառացի ուսուցիչներուն, որք գլխաւորաբար անգիտակ տեղային պէտքերու, կան որ օտարազգի հեղինակներով կուզեն սնանիլ ու չեն կրնար մարսել, կան ալ որ բնաւ չեն ուսներ այլ սովորական (routinier) կը լինին։ Այս վերջինք, ցաւ է ըսել, մեծամասնութիւն կը կազմեն։

Շատ իրաւամբ ուրեմն պիտի պահանջենք մէկ կողմէ որ մեր բոլոր ուսուցիչք հոգեբաններ ըլլան, զի առանց հոգեբանութեան՝ մանկավարժութիւն չկայ. բայց սպասելով հանդերձ որ անոնք հասնին բաղձացեալ իտէալին, առ այժմ աւելորդ չեմ նկատեր փորձառական մի ճշմարտութիւն մեր գաւառացի ուսուցիչներու ուշադրութեան յանձնել։

Գացէք գաւառական քաղաքներ, ուր չրջանաւարտ աշակերտներ եթէ կան, ամէնքն ալ չատ թիչ բացառութեամբ, դժգոհ են ու դանդատելով մինչավայրին դէմ անգործ կը մնան, իբր թէ զարգացեալներու յարմար գործ չկենար։

Ատաբազար ալ կան արդարեւ մաս մը անգործ երիտասարդներ և մեծ մասը՝ իրենց արդէն ունեցած գործերէն դժգոհ, որք սակայն ունին կամ կրնան տրամադրութեան տակ ունենալ հող, արտ՝ ուր երթալ աշխատիլ անպատուութիւն կը նըկատեն։

Բահը ուսը առած, կամ պատուաստի նշդրակ ի ձեռին թթատանները երթալ կոչտ գործ է, դռեհիկ է այն. այսպէս խորհողները ցաւ է ըսել, տակաւին կան, որք կը ծիծաղին... կը հեգնեն, եթէ համարձակիս այդպիսի գործեր առաջարկել իրենց։ Այս մասին Պարտիզակէն թող դաս առնէ Ատաբազար։ Կարչնեղ բաղուկներով, լայնչի իրանով, քաջողջ երկրագործին տղե՛կը՝ վարժապետի մը առջեւ օտար լեզուով մի քանի բառեր թոթովել սովրած՝ կամ գրական, պատմական քչիկ մը ծանօթութիւն առած ըլլալուն համար, չուզեր ձեռարհեստ մը սովրիլ... ո՛չ. գըռեհիկ կը համարի արհեստները. իրեն պէտք եղածը արհեստ չէ, այլ գեղարուեստ...։ Ինչո՞ւ։

Կան ալ որ հակառակ այս առաջիններու, թէև հլու հետեւողներ ծնողաց, գռեհիկ արհեստներու ձեռնամուխ կըլլան, այլ սակայն ոչինչով կը տարբերին իրենց դպրոց չտեսած արհեստակիցներէն, մտքի սրտի ու զգացման տեսակէտով։ Ինչո՞ւ։

Եւ բնութեան դաւակ՝ աշխատասէր ու գործունեայ հողագործ ծնողներ՝ այսպիսով, փոխանակ սիրելու դպրոց և ուսում ... պիտի դայ օր մը,—և այդ օր չատ հեռու չէ Ատաբազարի համար,—որ պիտի խրտչին դպրոցէն ալ, ուսումէն ալ ու իրենց տղաքը առաջին օրէն իսկ պիտի յանձնեն հողին կամ գռեհիկ արհեստներո՞ւն...։ Ինչո՞ւ։

Այս բոլոր պարագաներուն մէջ թէ ո՞վ պիտի ըլլայ տուժողը, հարկ չկայ ըսել։ Այս չարեաց դարման տանիլ գաւառացի ուսուցիչներու ձեռքն է. այդ առթիւ կոչում կընեմ իրենց մարդասիրական ու կրթասիրական զգացումներուն որ չատ լրջօրէն ի նկատի առնեն ամէն տեղ այս ի՞նչ-ներ։

Թէեւ այս կարեւոր խնդիրը որոշ ի՞նչ-ներու ձեւին տակ մասերու բաժնուած կերեւի, այլ սակայն մի է, և այն ալ արդիւնք ուսուցիչներու տգիտութեան ու անձեռնհասութեան։

Ուսուցիչներու պարտականութիւնն է յաւէտ սիրցնել աշակերտին, ընութիւնն ու հողը՝ որոնց կապուած է և պիտի լինի մինչ մարդկային կեանքը ուսուցանել՝ և դաղափարներու գեղեցկութիւնը և կեանքի հաճոյքը ձեռքի ու մտքի աշխատութեան մէջ փնտռել տալ։ Մէկ բառով արթնցնել անոր մէջ ճշմարիտ գեղեցկին և աշխատութեան սէրը, որով միայն պիտի ազնուանայ անոր սիրտը, թռիչ պիտի առնէ անոր իմացականութիւնը և պիտի փարի եռանդոտ կերպիւ հողի կեանքին, իր ծընողներու գութանին ու արօրին։

Ա. Մ. ԿԷՆՃԵԱՆ

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԵՐ

(ՄԻԼԼԷԹ ՊԱՂՋԷՍԻՆ)

Կ...ին

Մեր երէկուան կիրակին հիանալի՛ եղաւ. թէև Ս. Դիրքը կիրակին հանգոստի օր մը անուանած է, սակայն հոս, Սելանիկի մէջ, հայերուս համար յօրանջելու, թավլիի, թղթախաղի առատ ժամեր պարգեւող օր մըն է։

Ես՝ բնութեան, խոտի և հոտի, ծառի ու ծիծառի, ծովի ու հովի ծայրայեղ սիրահար մը՝ քաղաքին ժխորէն հեռի՝ բնութեան լուին բանաստեղծութիւնն ամբողջովին ներ դգալու համար Մէլլէ՛ն պոպլէ՛ն դացի. ծովահայեաց է և սաղարթախիտ ծառերուն խոտութենէն երկնքին կապոյտը չէ կարելի նշմարել։ Բնութիւնն հոտ առատօրէն ջուր կը փսխէ, պիտի ըսէի, զանազան ձեւերու տակ. հոս արաբ մըն է որ մխմսական շարժուձեւի մը պատճառացած, բերանը «ծիծաղ շարժելու ատիճան տարօրինակ կերպով բաց և ծուռ՝ իր աւանդական ըի-ըի-ն կո-պո-խէն շարունակ ջուր— մուխ— դուրս կուտայ։

Քիչ մը անդին, չորս ծառերու շուքին տակ, կլորիկ աւազան մը կայ, ուր կասկարմիր ձուկեր 7—8 տարեկան տղաներու կեվրեկէն թափած փշրանքին մէկ հատիկին ետեւէն խմբովին կը վազեն։

Հոն, ատոնցմէ ոչ այնքան չատ հեռի, նշանաւոր է արուեստական ջուրէ ծառը որուն ճիւղերը օձագալար են և առասանի մը չափ հաստ և որ իւրաքանչիւր երկվայրկենին կը փչի, պիտի փչի կարծես. միշտ կը պտուտկի այդ ծառն օդին մէջ, մէկ ճիւղը միւսն կը հալածէ և այս տեսարանին հանդէպ հրեուհիներու սիրուն խըմբիկ մը ապշած, ատիս՝, կէ՞ կոդա, կը մռընտան իրարու։

Արուեստական ջուրէ ծառ ըսի. ճնշողական գօրութիւնը իր դերը խաղացած է հոս. թիթեղէ բարակ խողովակներէ ուժգին վեր կը ցայտէ ջուրը և որովհետեւ նախապէս խողովակը գալարած են, բնական է որ ճնշուած ջուրը նոյն օձագալար ձեւով բարձրանայ վեր. է՛ սակայն, բնագիտութեան դաս չէ կարծեմ կարդացածնիս։

* * *

Ու այսօր, ի՞նչ հիանալի զուգադիպութիւն, Պուլկարներու ազգ. տօնը պիտի տօնեն եղեր այս լուին ու խորհրդաւոր ու մռգական պարտէզին մէջ. այդ օրը իրենց գերերու գիւտին օրն է. Պուլկարները կէս օրին հացկերոյթ մը տուին. ցնծա՛յ 8 դրչ. և հրամմէ՛. «կոսբոթինի՛. զաբուլո՛ տայթէ», «պարո՛ն, հրամեցէք»։

Երեք հարիւրէ աւելի անձեր, ամէն ազգէ և սեռէ, խռնուած են և պարտիզին հմայիչ տեսքէն՝ չլմսած՝ դեռ զինուոլներու թիւը չատ է։ Ես որ ժամանակէ մ'ի վեր գինով տղայ մ'եմ դարձած, չա՛տ անդամներ առանց օղիի կամ գարեջուրի ազդեցութիւնը գոյութիւն ունենալու, այդ օրը ե՛ս ալ մասնակցեցայ պուլկարներու «հոռա»ին... երեւակայութիւնով։

Սեռային խտիր չկայ. ամէն ոք ազատ է իր աչքը խածած տիկինին կամ օրիորդին ձեռքը բռնել և «հոռա»ին հսկայ չղթային օղակներէն մէկն ըլլալ. փափկանկատութիւններ երբէ՛ք գոյութիւն չեն կընար ունենալ, վասն զի մարդերու սրտին մէջ։

* * *

Յատկապէս չինուած չէնքի մը տակ, որ պարտէզին մէջտեղը ծառ ու ծաղիկի առատութեան մը մէջ կառուցուած է, խաղահանդէս տնկ. դպրոցին աշակերտները նուագեցին չա՛տ սիրուն և չատ հիանալի ներդաշնակութիւնով. 8—12 տարեկան՝ 25 հոգիէ բաղկացած այդ խումբը ամենո՛ւն ալ ծափահարութեան արժանացաւ. իրենց երաժշտութեան դասատուն, իտալացի բարի ալեզարդ ծերուկ մը, թեւ միայն չունէր որ թռէր այդ օր։

Բոլոր հանդիսականներն ալ գոհ մնացին և խնդրեցին որ «հոռա»ին պարը դարնեն. պարին սկսիլը ծափերով ողջունուեցաւ և, երեւակայեցէք 40—50 անձերէ բաղկացած հսկայ չղթայ մըն է սկսաւ դառնալ պարտէզին կանաչին վրայ։ Մեծ չղթայէն ներս, զատ, պզտիկ չղթայ մը կազմող երիտասարդները՝ որք չատ զուարթ ըլլալ կը թուէին, մասնաւոր ուշադրութիւն դրաւեցին իրենց գլուխի, մէջքի եւ ծունկի ըրած ամենասիրուն կոտրտուկներով, և «հոռա»ն աւարտելէն վերջն իսկ, շարունակ հինգ վայրկեան պուլկարներու և պուլկարուհիներու խառն ծափահարութիւնները ձա՛յն տարին տուին ծովին ու հովին։

Բերէ՛ք ինձ, բերէ՛ք—Հրճուա՛նքն ինձ բերէք,—Տուէք ինձ մռռնալ—Վիչտերն անտեղի...—Խնդրեմ, վարկեա՛ն մ'ալ՝—Ույետոյ լեղի—Իրականն անքոյթ—Կընայ գալ, չէ՛ փոյթ։

Ինչպէս երգած էք ձեր երգերէն մէկին մէջ։

ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ

Սելանիկ, 12/24 Մայիս 97

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Գահաժառանգ Կոստանդին իշխանը ի մօտոյ Լոնտոն պիտի մեկնի թագուհւոյն Յոբելեանին ներկայ ըլլալու համար։ Միլոյէն ուղղակի նաւ պիտի նստի Պրէնտիզի երթալու համար, ուրկէց պիտի շարունակէ իր ճամբորդութիւնը դէպ ի Լոնտոն։

Հակառակ իրաց աբդի վիճակին անտուտութեան, առաջիկայ ընտրութեանց վրայ սկսած են այժմէն հոգ տանիլ։ Խորհրդարանին մէջ կառավարութեան յայտնի կուսակիցները 30-32 հոգի են։ Նախարարները կը ջանան բաժանուած ձգել Տէլիանիի կուսակցութեան մէջ՝ խորհրդարանը լուծելու համար։ Այսու հանդերձ ընդհանուր կարծիքը սա՛ է թէ Բալֆի կուսակցութիւնը նոր յարողներ չպիտի ունենայ։ Նոյն իսկ կը կարծուի թէ Մ. Մ. Մէրլոբուլոս, Բէդլոբուլաքիս և Մանէսխս չեն ծածկեր իրենց սաստիկ դժգոհութիւնը։ Դալով Թրիքուբիսեանց, կերեւի թէ անոնք որոշած են վերակազմուիլ ներքին գործոց արդի նախարար Մ. Թէոթոքիսի առաջնորդութեամբ։ Նորակազմ Տէլիորկի կուսակցութիւնը առ այժմ տասնը հինգ անդամ ունի, բայց հետզհետէ քանի մը Տէլիանեանց համակրութիւնը կը վաստկի իր խոստացած բարենորոգութեանց համար։ Տէլիանեան կուսակցութիւնը միշտ մեծամասնութիւն կը կազմէ հակառակ զրոյցի մը՝ որուն համեմատ իբր թէ երեսունի չափ անդամներ զինքը լքած ըլլան։ Վերջին դահլիճին մէջ ծովային գործոց նախարար Մ. Լէվիտիս կերեւի թէ վերջնականապէս գժտած է Մ. Տէլիանիի հետ։ Նախարդ նախարարտը միշտ կսպասէ խորհրդարանին գումարման, կարծելով թէ կառավարութիւնը պիտի ներկայանայ ժողովին ընտրեալներուն առջեւ։ Կըսուի թէ Տէլիանիի եղբօրորդին և խորհրդարանին նախագահ Մ. Զայմիս՝ ապագայ կուսակցութեան մը պետ պիտի ըլլայ, եթէ Մ. Տէլիանի չկրնայ մեծամասնութիւն մը ձեւացնել։

—Շաբաթ օր իրիկուան ժամը 6½ին, թագաւորը Ռուսիոյ դեսպանատունը գնաց ուր երկու ժամուան տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Մ. Օնուլի հետ։ Թագաւորը ռուսական ծովակալի պարզ համազգեստով էր։—Քաղաքային պահապան զինուորութիւնը՝ որ առ ժամանակեայ կերպով ոստիկանութեան պաշտօն կը վարէր՝ ջնջուեցաւ։—Ժորժ և Կոստանդին իշխանները՝ երկու եղբարք տեսակցութիւն մ'ունեցան Էմիր պէյի ընդհանուր բանակեղին մէջ։ Ֆրանսայի Աթէնքի դեսպանատան զինուորական կցորդ Պառոն տը Վիմբֆէն, որ Տոմոքոսի ճակատամարտէն վերջ Աթէնք դարձած էր, Գահաժառանգին բանակատեղը վերադարձաւ։ Հելլէն բանակին կացութեան վրայ իրեն խորհուրդ հարցուելով, ըսաւ թէ պէտք է հեծելազօրքը չատցնել։ Գահաժառանգ իշխանին սպայակոյտին նախորդ պետ Սաբունտաքիս գնդապետ տեղեկագիր մը կը պատրաստէ թէ ի՞նչ պատճառներ կային Լարիսան պարպելու համար։—Հռոմի մէջ Յունաստանի ներկայացուցիչը չատ յուզուած չեչտերով հեռագիր մը ղրկեց հանգուցեալ Ֆրանթի երեսփոխանին քրոջ։—Հելլէն կառավարութիւնը Աթէնքի ռումանական ներկայացուցչին դիմումը ըրաւ հասկնալու համար թէ ինչո՞ւ Ռումանիա արգիլեց իր երկրին մուտքը քանի մը հելլէն պահեստներուն։—Աթէնքի Ֆրանսական ներկայացուցիչ Մ. Պուռէ Աթէնքի քաղաքապետին յանձնեց Ֆրանսայէն ղրկուած 800 ֆր.ը վիրաւորներուն եանոնց ընտանեաց համար։

ԿՐԵՏԷ.—Ծովակալը անցեալ կիրակի օր չրջաբերական մը պիտի ուղղէին Կրետացւոց, կղզւոյն նոր կազմակերպութեան մասին։

—Լոնտոնէն յունիս 1 թուականաւ տրուած հեռագրի մը նայելով, Կրէտէի բիտանեան նաւատորմին հրամանատար ծովակալ Հորիս իր տեղեկագրին մէջ կըսէ թէ՝ օսմ. զօրքերը շատ լաւ վարուած են Կրէտէի մէջ, և թէ կղզւոյն բոլոր կուսակցութիւնները խաղաղութեան կը փափաքին։

ԹԵՍԱԼԻԱ.— Թեսալիոյ քաղաքներուն հրամանատարները շատ լուրջ որոշումներ ձեռք կառնեն։ Փախչող բնակչաց կամ կարասիքը աղէկ պահուած են, կամ իրենց տէրերուն կը յանձնուին, երբ դառնան իրենց տեղերը։

ՑՈՑՆ ԶՕՐԵՐԸ.— Լամիայէն կը ծանուցանեն թէ քաղաքին մէջ համախմբուած հելլէն զօրաց հրամանատարները արտասովոր պատրաստութիւններ կը տեսնեն։ Շարունակ օժանդակ զինուորներ կը ղրկուին։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԵՒ ԱՆԳԼԻՈՅ ԵԼԵՒՄՈՒՏՔԸ.— Ֆրանսայի մէջ այլ ևս սովորութիւն եղած է ըսել թէ պատերազմական պիտանէն է որ կը ծանրացնէ երկրին վիճակը։ Արդ Ֆրանսական և անգլիական պիտանիներուն համեմատական թիւերը կը ցուցնեն թէ այդ ըսուածը շատ ճշմարիտ չէ։ Երմից նախաբար Սըր Միքայէլ Հիքս Պիչ վերջերս Անգլիոյ խորհրդարանին առջև յայտարարութիւն մ'ըրաւ Մեծ Բրիտանիոյ ընդհանուր ելմտական կացութեան վրայ։ 1897-98 տարուոյն համար կանխատեսուած ծախքերը կը բարձրանան երկու միլեառ 567 միլիոն ամբողջական գումարի մը։ 1897 ին համար բուէարկուած Ֆրանսական ելմտացոյցը կը ցուցնէ երեք միլեառ 387 միլիոն, ուրմէն 820 միլիոն միայն պակաս ծախք ունէն Անգլիացիք։ Եւ սակայն եթէ ցամաքային և ծովային զօրութեանց համար Անգլիոյ մէջ եղած ծախքերը միացնենք, պիտի տեսնենք որ Ֆրանսայի մէջ միևնոյն ծախքերը աւելի քիչ են։ Երկու երկիրներուն զինուորական ելմտացոյցները հետևեալ կերպով հաստատուած են 1897 ին։

Ֆրանսա պատերազմի համար 622 միլիոն 551,397. նաւատորմին համար 258 միլիոն 167,273, այսինքն ընդամենը 880 միլիոն 818,670 ֆր։

Մեծ Բրիտանիա՝ բանակին համար 462 միլիոն 560.020. նաւատորմին համար 563 միլիոն 3364,360, ընդամենը մէկ միլիառ 25,924,380 ֆր։

Հետեւաբար Անգլիացւոց զինուորական ծախքերը 145 միլիոն աւելի են Ֆրանսացւոց ծախքերէն, բայց ասոր հակառակ Անգլիացիք 800 միլիոն նուազ ծախք ունին Ֆրանսացիներէն ընդհանուր ելմտացոյցին վրայ։ Ասոր պատճառն ի՞նչ է.— Հանրային պարտքին անկարեւորութիւնը Անգլիոյ համար։ Եւ իրաւցնէ անգլիական և ֆրանսական ելմտացոյցներուն մէջ տեսնուած գլխաւոր տարբերութիւնը ոչ զինուորական բեռներուն մէջ է և ոչ ալ հանրային կրթութեան ծախքերուն մէջ— Այս երկու կէտերուն մէջ ալ Անգլիա Ֆրանսայէն աւելի կը ծախսէ, — այլ ամբողջ տարբերութիւնը Պարտքին մէջ է։ Մինչդեռ Ֆրանսական պարտքը մէկ միլիառ 250 միլիոն 691,647 ֆր. է, Անգլիացիք կէսը հաշուով հազիւ այդ գումարին կէսը պարտք ունին։

Ուրիշ մեծ տարբերութիւն մ'ալ առաջ կուգայ երկու հասարակաց աշխատութեանց գրութիւններէն։ Անգլիոյ մէջ ամէն բան անհատական նախաձեռնութենէն կախուած, և Պետութենէն գրեթէ ոչինչ։ Ֆրանսայի մէջ ծայրայեղ կեդրոնացման հետևանքով՝ որ դարէ մը ի վեր բոլոր Ֆրանսական վարչութեանց վարչական և քաղաքական աւետարանն եղած է, հակառակը տեղի կունենայ։ Ֆրանսայի մէջ հանրային աշխատութեանց ելմտացոյցը կը բարձրանայ 215,283,050 ֆրանքի, Անգլիոյ մէջ հազիւ 47 միլիոնի։ Անգլիացիք ընաւ կուբէ չեն ըներ երկաթուղեաց, նաւարկութեան, ջրանցքներու, նաւահանգիստներու, ևն. անձնական ձեռնարկութեանց դէմ, եւ ընդհակառակն ամենամեծ ազատութիւն կը թողուն անոնց։ Ֆրանսայի մէջ ամէն օր նոր բաներ կը մտածեն անհատներուն նախաձեռնութիւնը խրդելու համար, և եթէ երբէք ընկերվարականներուն մտիկ ընենք, հրաշալի բարեկարգութիւն մ'եղած կըլլայ, երբ բոլոր երկաթուղիները դնելով յանձնենք պետութեան ուղղակի շահագործութեան։

Երկրի մը տնտեսական ուժին և գործունէութեան ամենէն նշանակելի յայտնութիւններէն մին է փոխառութեանց շարժումը և անոնց ի՛նչ բանի գործածուելը—արտաքին վաճառականութեան թիւերէն եաբը։—Երբ արհեստները դրամագլխի կոչում կընեն՝ զայն աշխատութեան մէջ կը գործածեն։ Եթէ նկատողութեան առնենք այն փոխառութիւնները զոր 1896ին կատարեցին Եւրոպիոյ երեք մեծ մրցակից Պետութիւնները, Գերմանիա, Ֆրանսա, Անգլիա, կը տեսնուի որ այս փոխառութիւններէն իւրաքանչիւրը կը բարձրանայ մէկ միլիառ 468 միլիոնի, 768 միլիոնի, 3 միլիառ 75 միլիոնի։ Այսպէս Գերմանիոյ փոխառութեան ուժը Ֆրանսայի ուժին կրկինն եղած է, և Անգլիոյ ուժը՝ Գերմանիոյ ուժէն կրկին։

Թէ ի՞նչ բանի կը գործածուին փոխառութիւնները, կրնանք այսպէս հաստատել։ Պետական փոխառութիւններ. Պանքայի՝ փոխառութիւններ, Երկաթուղւոյ կամ Ընկերութեանց փոխառութիւններ։ Առաջինները Գերմանիոյ համար եղած են 229միլիոն. երկրորդները երեք տէրութեանց համար 395 միլիոն, 78 միլիոն և 79 միլիոն։ Վերջապէս երրորդները երեք երկիրներուն համար եղած են, 845 միլիոն, 370 միլիոն, 2 միլիառ 707 միլիոն։

ՅԵՌԱԳԻՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 1 Յունիս.— Խորհրդարանին մէջ ներքին գործոց նախարար Մ. Պալֆուր յայտարարեց թէ Պետութիւնք այժմ կը զբաղին Կրէտէի ապագայ կազմակերպութեան խնդրով։

—Արտաքին գործոց պաշտօնատունը կապոյտ Տետրակ մը կը պատրաստէ։

ԲԱՐԻԶ.—Հելլէն կառավարութիւնն ո և է ընդդիմութիւն ըրած չէ զինադադարի ստորագրութեան։

—Նախարարք Էլիզէի մէջ գումարուեցան նախագահութեամբ Մ. Ֆելիքս Ֆոռ։ Երկարօրէն բանակցեցան Արեւելքի գործոց վրայ։ Մ. Հանոթօ ժողովին հաղորդեց զանազան դեսպանատուններէ եկած տեղեկութիւնները։ Ժողովը որոշեց որ Ֆրանսա պէտք է յարատեւէ իր հաշտարար և խաղաղասիրական կացութեան մէջ։

—Վաշինկթընէն կը հեռագրուի թէ խիստ սաստիկ երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեցաւ Միացեալ Նահանգներուն մէջ, և որ մանաւորապէս ասելի սաստիկ եղած է Սինսիննաթիի մէջ։ Մանրամասնութիւնք դեռ կը պակսին։

—Հանրապետութեան նախագահին ճամբորդութիւնը պաշտօնապէս հաստատուեցաւ։ Թուականը և ուղղութիւնը դեռ անորոշ կը մնան։ Մ. Ֆելիքս Ֆոռ ծովու ճամբով պիտի երթայ Ս. Բէդրսպուրկ, և ուղղակի Քրոնշթատ։ Երթալու և ետ դառնալու պահուն Քոբէնհակ պիտի հանդիպի։

ՎԻԵՆՆԱ.— Սաքս-Քոպուրկ և Կոթայի Ֆիլիպ և Օկիւոթ իշխանները երէկ իրիկուան դէմ Սոֆիա մեկնեցան իրենց մօր՝ Քլեմանթին իշխանուհւոյն ծննդեան տարեդարձի տօնին ներկայ ըլլալու համար (իշխանուհին ծնած է 1817 Յունիս 3 ին)։

—Մեծամասնութիւնը յուզուած խորհրդարանին անմիջական յետագիման զբոյցներուն վրայ՝ կը պնդէ որ նիստերը չդադրին ուղերձին վիճաբանութենէն առաջ։

ՎՈԼՕ.—Ամեն ինչ անդորր է երկրին մէջ։

ԱԹԷՆՔ.— Վերջին օրերու գրգռումը կարծես երթալով կը խաղաղի։ Փողոցներու կարգապահութիւնը աւելի աղէկ է, ամեն դժուարութիւն առժամապէս բարձուած է։

ԲԻՋԱ.—Մայր եկեղեցւոյն վերջին դէպքին զոհերուն թիւը կը բարձրանայ 9 մեռեալի և 21 վիրաւորեալներու, որոնցմէ 2ը ծանրապէս։ Ռումպէրթօ թագաւոր իր ցաւակցութիւնն յայտնեց։

ՐՈԼՈՆԵԸ.—Ս. Բեդրսպուրկէն կը հեռագրեն Բէօլնէյէ Զայլո-Նիի թէ զրոյցի մը նայելով Հանրապետութեան Նախագահը առաջիկայ յուլիս 25ին Ս. Բեդրսպուրկ պիտի հասնի ծովու ճամբով։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Ալէքսանտր թագաւոր յուլիս 4 կիրակիի ձգեց ընդհանուր ընտրութեանց թուականը։ Նոր Սբուպչինան պիտի գումարի յուլիս 11 ին։ Ընտրական շրջանը բացուած է։

ՍՐՖԻԱ.— Մեծ պատրաստութիւններ եղած են Պուլկարիոյ իշխանին մօր՝ Քլեմանթին իշխանուհւոյն ծննդեան 80րդ տարեդարձը տօնելու համար։ Արդէն բազմաթիւ իշխանական հիւրեր հասած են։

ՏՈՐԲԱԹ.— Վլատիմիր մեծ դուքսը հիւանդանոցներուն մէջ այցելեց երկաթուղւոյ վերջին արկածին զոհերուն։ Ազատարարներուն պատուանշան բաշխեց։ Ցետոյ ներկայ գտնուեցաւ հոգեհանդստեան պաշտօնի մը։

ԲԱՐԻԶ 2.— Մ. Լէյտս կը հերքէ այն լուրը՝ որուն համեմատ իբր թէ ինք փոխառութեան մը համար կը բանակցի Թրանսվալի կառավարութեան հետ։

—1898 ելմտացոյցին խորհրդարանական յանձնաժողովը կազմուեցաւ։ Ընտրուած 38 անդամներէն 28 ը նախարարական են և կընդունին ելմտական այն ծրագիրը՝ զոր կառավարութիւնը ներկայացուց։

ՀՌՈՄ.— Իտալական օրաթերթերուն մեծ մասը կը ծանուցանէ թէ Իտալօ-Ռուս առևտրական դաշնագրութիւնը կնքուեցաւ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Նախարարապետ Մ. Բանովաս Քոբթէզի բռնած դիրքէն յառաջ եկող դժուարութիւնները տեսնելով, խնամակալ—թագուհւոյն յայտնեց նախարարութեան հրաժարականը։ Խնամակալ-թագուհին հրամանագիր մը ստորագրեց Քոբթէզին նստաւոյնը գոցելու համար։

ՎԻԵՆՆԱ.— Սերպիոյ և Պուլկարիոյ մէջ շատ տեղեր մեծ ողողումներ տեղի ունեցան։

—Խորհրդարանին մէջ նախարարապետ Պատէնի կոմս յայտարարեց թէ խորհրդարանը փակուած է կայսերական հրամանաւ։

ՊԵՐԼԻՆ.— Արտաքին գործոց նախարար Պարոն ֆը Մարշալ վաղը արձակուրդով Հարաւային Գերմանիա պիտի մեկնի։

ՊՈՒԽԲՐԷՇ.— Ռումանիոյ գահաժառանգ իշխանին առողջական վիճակը շատ գոհացուցիչ է։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պրազիլիոյ դեսպանատունը եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պրազիլիոյ հանրապետութեան նախագահը պիտաւորութիւն ունի հրաժարական տալու։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Մայիս 10 թուականաւ պատերազմի դաշտէն առնուած նամակը Ֆուրգաի կիրճը. Տէմաքօսի պատերազմին նկարագրութիւնը.— Ցոյներուն նահանջը արգիլելու համար Մէմտուհ փաշա բարձր լեռնային դիրքեր բռնելով. յոյները ասոր վրայ ա՛լ աւելի ամրացուցին իրենց դիրքը, բնական պատուարներու վրայ ուրիշներ ալ աւելցնելով։ բայց Օսմ. զօրքերը Մէմտուհ փաշայի առաջնորդութեամբ երեք ժամ շարունակ կռուելէ յետոյ, դրաւեցին թշնամին բռնած դիրքը և ցիրուցան ըրին զանոնք։ Ցոյներուն այս պարտութիւնը մեծ սարսափ ձգեց Տամաքօսի մէջ և թշնամին դիշերանց ձգեց փախաւ մօտակայ տեղուանքը։ Օսմ. զօրքը հալածելով թշնամին Ֆուրգաի կիրճին մէջ յարձակում մ'ըրաւ լաւ դաս մը տալով անոր։ Ցետոյ Օսմանեան զօրքերը կիրճին ձախ կողմէն և լեռներու վրայէն իջնելով ուզեցին թշնամին նահանջը արգիլել, բայց ճամբաներու չգոյութեան և տեղին դժուարութեան պատճառաւ չի յաջողեցան. այսու հանդերձ թշնամին զառիվայր տեղ մը քշելով խիստ նեղ կացութեան մէջ ձգեցին զայն։

Թշնամին մնացած զօրքովը Լամիա գիւղը ապաստանելով, Մէմտուհ փաշա առանց վայրկեան մը կորսնցնելով թշնամին հալածել սկսաւ. բայց յանկարծ դիմացի կողմէն ճերմակ դրօշակ պարզած կառքով մէկու մը գալը տեսնուելով Օսմ. զօրքերը բնականաբար կասեցան։ Եկողը Լամիայի քաղաքապետութեան նախագահն էր, որ զինադադար կառաջարկէր։ Բայց օսմանցիները ընդհ. հրամանատարէն այդ տեսակ հրաման մը առած չըլլալով, զինադադարը մերժեցին։ Պատուիրակը Լամիա դառնալուն պէս, յոյները սկսան կրակ տեղացնել որուն պատասխանեցին Օսմ. զօրքերը ամենայն ուժգնութեամբ. և երբ օսմանցիները երկու քիլոմէթր միայն կուղէին Լամիա մտնելու համար, հրամանատարին կողմէ եկած հրամանի մը վրայ կրակը դադրեցաւ։

—Անգլ. Կարմիր Խաչի ընկերութեան կողմէ հազար ոսկի յանձնուած է Սբը Ֆիլիբ Դրբրիի, Օսմ. վիրաւոր զինուորներուն յատկացուելու համար։

—Գերմանիոյ դեսպան, Պ. Սաուրմա Եէլչ շնորհակալութիւն յայտնած է Սուլթանին այն կայս. խնամքներու համար, զոր կը վայելէ Գերմանացի Տր. Նասէ։

—Ռուսական և գերմանական պահականաւորու բժիշկները առջի օր Եըլտրզի հիւանդանոցը երթալով ներկայ գտնուեցան քանի մը վիրաբուժական գործողութեանց։

—Օսմ. վիրաւոր զօրքերու ի նպաստ եղած հանգանակութեան մը արդիւնքը մինչև ցարդ եղած է 172,129 ղրուշ։

—Միացեալ նահանգներու բանակին հրամանատար ժէնէրալ Միլ հինգշաբթի Աթէնք երթալով տեսնուած է Պ. Ռալլիի հետ և նոյն իրիկունը Էմիրպէկի յունական բանակը այցելած է։

—Առջի օր Եըլտրզի և Կիւմիւշ Սուլի հիւանդանոցներու մէջ դարմանուող Մէհմէտ, Խալիլ և Սիւլէյման զինուորներուն գանկերը բացուելով կապարներ հանուած և ուրիշ գործողութիւններ կատարուած են։

—Գերմ. Կարմիր Խաչի բժիշկներէն Տր. Քիթներ Եըլտրզի հիւանդանոցին մէջ, Պրուսայի Ահմէտ զինուորին կողը բանալով վիրաբուժութեան գործողութիւն մը կատարած է մեծ յաջողութեամբ։

—Իզմիրի երաժշտութեան ուսուցիչներէն, դաշնակահար Ահմէտ Թէվֆիգ պէյ «Տօմօքսի յաղթանակը» անուն ընտիր քայլերգ մը յօրինած ըլլալով Վեհ. Կայսեր ձօնած է։

—Կիմանանք թէ քաղաքապետ Բրսվան փաշաի ջանքերով Դապաթաչ ալ հիւանդանոց մը հաստատուած է։ Ի մէջ այլոց Պ. Բոլ Սթէֆանովիչ 30 ոսկի նուիրած է այդ հաստատութեան։

—Առջի օրը ծովային գործոց նախարար Հասան փաշա Թէրսանէ երթալով, Օսմ. զրահաւորներու մէջ գետեղուելիք կաթսաները աչքէ անցուցած է։

—Մանչէսթրէն՝ Դալլերթ և ընկերութիւնը մէկ անուկ ածխական թթու և մէկ հակ ածխական թթուով թիթիթք նուիրած է Օսմ. վիրաւորներու համար։

—Պէյտրի Զատէ Հասան պէյ Լարիսայի քաղաքապետութեան նախագահ ընտրուած է։

—Վոլօէն գրած են մաքսատան վարչութեան, քանի մը պաշտօնեայ ևս նշանակել քաղաքին մաքսային գործերուն համար։

—Կըսեն թէ զօրավար Վասօս պաշտօնէն հրաժարած է։

—Գահիրէի լրագիրներէն մին Պէտաի իլ Հիւքմ անուն գիրքէն 500 օրինակ ծախու հանած է։ Հասոյթը (5000 ղրշ.) Կրետէի կարօտեալներուն պիտի բաշխուի։

—Իպիրոս-Թեսալիէն Պանքին գործառնութիւնները քննելու համար Պ. Պ. Սինկրոս և Բէզմար Օղլու անցած շաբաթ Աթէնքէն Վոլօ մեկնեցան։

—Լիսաբոնիա զրկուելիք ձիերէն մաս մը առջի օր Դասթէմունիէն Պոլիս բերուեցաւ։

—Գասթէմունիի Համիտիյէ Գասապայի բնակիչները 25 սեղանով հացկերոյթ մը տուած են, անցեալները պատերազմի դացող 250 զինուորներու։

—Հանեայէն կը հեռագրեն թէ, ապըստամբները յարձակեցան Հիէռաբաթռաի վրայ։ Ֆրանս. և Անգլ. նաւերը կրակ ընելով, ապստամբները քաշուեցան։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՏՕՆ

Զորեքշաբթի օր Քաղաքական ժողովի նիստը վերջանալէ յետոյ, Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կողմէ Պառաւեան և Հիւնքեարպէ յէնտեան էֆէնտիները Ս. Պատրիարք Հօր ներկայանալով, հրաւիրեցին Ն. Ամենապատուութիւնը Ազգ. Հիւանդանոց։ Երէկ Ս. Պատրիարք Հօր ընկերացան Տ. Զաւէն և Տ. Բարդէն վարդապետները։

Ս. Պատրիարքը երէկ առտու, Ս. Փրկչի մատրան մէջ հանդիսաւոր պատարագ մատուց և քարոզ խօսեցաւ։ Օրհնեց հաստատութեան հիմնադիր և նուիրատու բարերարներու յիշատակը։

Եկեղեցւոյն աւարտումէն ետքը Հիւանդանոցի սրահին մէջ սեղան որուեցաւ, որուն նախագահեց Ս. Պատրիարքը՝ շուրջն ունենալով հոգաբարձութեան անդամները և նշանաւոր ազգային անհատներ։ Ս. Պատրիարքը Վեհ. Սուլթանի կենացը բաժակ առաջարկեց, նոյնպէս Հիւանդանոցի հիմնադիրներուն յիշատակին և այդ հաստատութեան բոլոր սատարողներուն արեւշատութեան համար բաժակներ պարպուեցան։ Ս. Պատրիարք Հայրը յետոյ այցելեց Հիւանդանոցին բոլոր յարկերը քաջալերութեան, սփոփանքի և մխիթարութեան խօսքեր ցանցնելով ամէն կողմ։

Օդը անձրեւոտ ըլլալուն պատճառաւ բաղմութիւնը մեծ չէր երեւնար. բայց հեղհեղեալ նոր եկողները կը շատնային։

—Զորեքշաբթի օր Քաղաքական ժողովը նիստ ըրաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ և Բարձր. Ցարութիւն փաշայի ատենապետութեամբ։ Կայս. Իրատէով մը Դատական գործոց նախարարութեան տրուած պաշտօնագիրներու ընթերցումը կատարուելով կարգ մը անօրինութիւններ եղան, որոնց գործադրութիւնն Ատանա, Հալէպ ևն. հեռագրուեցաւ։

Ժողովէն յետոյ Տէմիրճիպաշեան և Տէր-Ներսէսեան էֆէնտիները Ոսմանիէ կանութեան Դուռն երթալով, նախարար Շէֆիք պէյի հետ տեսակցեցան։

Առջի օր Ս. Պատրիարքը կայս. պալատ երթալով Մուհարրէմի առթիւ իր շնորհաւորութիւնները մատուց Վեհ. Սուլթանին որ իր գոհունակութիւնը յայտնեց։

Տնտես. Խորհուրդն ատենապետութեամբ Փափազեան Նշան էֆ. ի իւր Ը. նիստն գումարելով երէկ ի Պատրիարքարան զրաղեցաւ հետևեալ խնդիրներով.

1.— Նկատողութեան առաւ Քիւրքճիխանլըեան Կարապետ էֆ. ի և կեդր. համարակալութեան տեղեկագիրն ի մասին հաշուոյ Միաց. Ընկերութեան և տնօրինութիւնը թողուց յաջորդ նըստին։

2.—Եէնիգաբուի Ս. Թադէոս և Բարթողիմէոս եկեղեցւոյ նախկին Թաղ. Խորհրդոյ հաշուոյ վերաբերմամբ կեդր. համարակալութիւնն իր կատարած քննութեան տեղեկագիրն մատուցած ըլլալով կարեւորն տնօրինեց։

3.— Օրակարգին մէջ գտնուած Բերայի, Սամաթիոյ Նոր-Թաղի, Գանտիլլիի և այլ Ս. Եկեղեցեաց վերաբերեալ հաշուական և վարչական խնդրոց մասին ինչ ինչ տնօրինութիւններ ընելէ յետոյ, դրաւեցաւ կեդր. անուկի հաշուոց քննութեամբն և ելմտացոյցի պատրաստութեամբ որ տեւեց մինչև ժամ 11 և շարունակութիւնն թողուց յաջորդ նստին որ պիտի գումարի յառաջիկայ Դշ. ժամ 2 ին ի Պատրիարքարան։

Յառաջիկայ ուր. օր խորհրդականներէն Քիւրքճիխանլըեան Կարապետ էֆ. և քարտուղար Նշան էֆ. պիտի երթան Գանտիլլիի եկեղեցւոյ մատակարարութեան վիճակը քննելու և հարկ եղած դարմանն առաջարկելու համար յաջորդ նստին։

Երէկ գրած էինք թէ. «Օրթաքէօյի Ազգ. Վարժարանի Ֆրանսերէնի ուսուցիչը, կը լսենք որ յանկարծ իր պաշտօնը թողած մեկնած է, առանց էական պատճառ մը ցուցնելու տնօրէնութեան»։ Հիմա այդ ուսուցիչը խնդիրը կը բացատրէ սապէս։ Ինքը նախորդ տարեշրջանէն կունենայ չորս ամսեան առնելիք՝ զոր ներկայ թաղականութիւնը ստանձնած է վճարել։ Երբ նոր տարեշրջանին պաշտօնի կը հրաւիրուի, խօսք կը տրուի իրեն թէ մինչև Զատիկ իր նախորդ առնելիքները պիտի վճարուին։ Այդ խոստումը չի կատարուիր։ Այն ատեն (ասկէ ամիս ու կէս առաջ) իր հրաժարականը կը ղրկէ դպրոցի տնօրէնին։ Ասոր վրայ դպրոցի պաշտօնեաներէն մէկը իր տունը կերթայ՝ և իր բացակայութեանը, թղթով մը, զինքը կը հրաւիրէ դպրոց, ըսելով թէ իր առնելիքը պիտի վճարուի։ Ուսուցիչը կերթայ՝ բայց ամիս ու կէս կը շարունակեն դեռ զինքը խաբխաբել։ Այն ատեն «իր նախորդ հրաժարագրին վրայ յեցած» դպրոցը կը թողու։

Այդ երկու պարագայ — այս պատմածին համեմատ — ուսուցչին իրաւունք կուտան։

1. Եթէ թաղականութիւնը խօսք տուած է անոր հին ամսականները վճարել և չէ պահած իր խօսքը։

2. Եթէ ուսուցիչը արդէն ամիս ու կէս առաջ դպրոցի տնօրէնին գրած է իր հրաժարականը ծանօթ առնելիքին համար և տնօրէնը չէ փութացած ուսուցչի օրինաւոր պահանջումին գոհացում տալ։

Անկողմնակալութեամբ կը հրատարակենք հետեւեալը.

Պատ. Լրագրոյդ 20 Մայիս թուոյն մէջ կարդացինք թղթակցութիւն մը Սկիւտարէն ի մասին մեր Մանկական Պարտիզին. պարտ կը համարինք պատասխանել.

Հոգաբարձութիւնս կը յարգէ քննադատութիւնն. սակայն պէտք է որ դա լինի արդար. Պատ. Քննադատն կը հաստատէ թէ՝ մեր վարժուհիք լոկ ընթերցանութիւն գիտեն, և անկէց աւելի ոչինչ, ինչ որ բացարձակապէս հեռի է ճշմարտութենէ, մեր վարժուհիք նախկին շրջանաւարտներ են, Ս. Խաչ և Մեզպուրեան վարժարաններու, և եթէ Պատ. Քննադատն հաճէր նախապէս մեր Մանկական Պարտիզի առօրեայ դասախօսութեանց ներկայ գտնուիլ, պիտի

համոզուէր թէ իւր հարուածած վարժուհիք լաւագոյնս պատրաստուած են, քան որքան ինքն չէ կրցած դատել ի հեռուստ, և շատ աւելի կարժէն քան կարդ մը վարժուհիներ, որք մանկավարժ անուամբ ցուցադրուած են...։ Հոգաբարձութիւնս, ըստ պիտոյից ու պարագայից, յարմար ու լաւ կը դատէ, ընտրութիւնն որ կատարած է յանձին իւր վարժուհեաց, և ինչ որ կը վուիթայ հա-ասոպէ։

Գալով Հոգաբարձութեանս նկատմամբ եղած ակնարկութեան, իւր այժմու միակ անդամն, ընորհակալութիւն կը յայտնէ, ինչ որ ըսուած է իւր անձի նկատմամբ, եւ միանգամայն կը յաւելու թէ՝ ուրախ պիտի լինի, եթէ Սկիւտարու երիտասարդութիւնն ուղէ քիչ մը աւելի մտանալ իւր վարժարանին, որոյ բեռն մանաւանդ վերջին ժամանակներս, չափազանց ծանրացած է։ Ներկայ Հոգաբարձութիւնս տասն տարիներէ ի վեր ստանձնած է վարժարանայ հոգն և կարիք, ժամանակ է որ նոր ուժեր գան սատարել այդ գործին։ Ներկայ դպրոցական շրջանի լրման առթիւ, Հոգաբարձութիւնս ձեռնթափ պիտի լինի արդէն, ուստի արտայայտուած վախքն ընդհատ պիտի իրագործուի, ինչ որ հարկ դատեցինք այժմէն իսկ ծանուցանել։

Ի Դիմաց Ս. Խաչ Վարժ. Հոգաբարձութեան
Գ. ՖԵՐԱՏԵԱՆ

Սկիւտար, 20 Մայիս 97

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾԵՐԸ ՐՂԻԻ ՄԷՋ

Ասկէ առաջ Մասիսի Բղեի թղթակիցը քննադատեց առաջնորդի պաշտօնավարութիւնը նպաստի բաշխման առթիւ, որուն համար Առաջնորդարանի Բաղ. Ժողովը ալ պէտք եղած պատասխանը տուաւ (*)։ Հիմա ալ «Ճերիտէյի Շարգիյէ»ի թղթակիցն է որ առաջնորդի անկարողութիւնն ու անհոգութիւնը կը ջանայ ապացուցանել, հիմնուելով սխալ տեղեկութիւններու, կամ աւելի ճիշդը, խեղաթիւրուած իրողութիւններու վրայ։

Տ. Արիստակէս վ. Խաչատուրեանի համար կրնամ ձեռքս խղճիս վրայ դրած, ըսել թէ «աշխատած է իր վիճակի նիւթական ու բարոյական բարօրութեանը համար՝ որքան ներած են իրեն իր սեփական հանդամանքները իր տրամադրութեանը տակ ունեցած միջոցները»։

Ես մի քանի պարագաներ, որ իրողութիւններ են միւնոյն ատեն, ներկայացնելով՝ պիտի ջանամ ըսածներս հաստատել։

Նախ. Առաջնորդ հայրը բնաւ չէ յարած այս կամ այն ազային կամ կուսակցութեան, որոնք ամէն տեղ առաջնորդի մը սեփական հեղինակութիւնը չեղոքացնող ու ոչնչացնող տարրեր են։ Առաջնորդը ամէնու նկատմամբ եղած է խիստ՝ ու ժամանակին հետ զեղծումը տեղեկագրած է Կարնոյ Առաջնորդարան ու Ազգ. Պատրիարքարան։ Երկրորդ. իբր թէ առաջնորդը իր վիճակի կրթական գործերուն անփոյթ է։ Մենք կրնանք ապացուցանել որ իր տարեկան հովուական այցելութեանց ատեն, որ օգոստոսին կիյնայ, ինչպէս անցեալ տարի, յորդորից բոլոր դեղացիները որ իրենց դպրոցները բանան. ու այդ յորդորի արդիւնքն է որ այսօր հնաւեալ կիւղերը դպրոցներ ունին։

Զան.— 40 տուն, մէկ ուսուցիչ 1000 ղրշ. տարեթոշակով։

Ապոլլաքերդ.— 100 տուն, մէկ ուսուցիչ 8 ամսուան համար 800 ղրուշով պայմանագրեալ, որուն այժմ յաջորդեց տեղացի մը։

Ապողնաք.— 60 տուն, մէկ ուսուցիչ 700 ղրուշով, վեց ամսուան համար, այժմ յաջորդած է ուրիշ մը։

Օռնակ.— 60 տուն, մէկ ուսուցիչ։

Մէրմաք.— (Այս տարի նոր վարժարան կը լինէն)։

Աւէք.— 120 տուն, երկու ուսուցիչ 60 ական ղրշ. ամսաթոշակով։

Հաքոպոռն.— 60 տուն, մէկ ուսուցիչ։

Սէրկէնէլ.— 80 տուն, մէկ տեղացի ուսուցիչ, քահանայի օգնութեամբ։

Օրբ.— 80 տուն, տեղացի ուսուցիչ մը։

Գասապան (Բղի).— 350 տուն, երեք ուսուցիչ, նոր բացուած։

Խուիսի համար շատ աշխատելով, խոստում առաւ դպրոցին վերաբացման նախորդ տարւոյ բարեկարգ վիճակով. սակայն տեղային խնդիրները արգիլք եղան. այժմ թէև դպրոցը բաց, բայց անբարեկարգ է։

Երրորդ. կըսուի թէ տարին 10,000 ղրշ. կը գանձէ առաջնորդը, աւաթիկ իր պաշտօնական տարին մէջ արձանագրուած դրամական հասոյթը։ 95 րդ տարւոյն մէջ գեղերէն հաւաքուած է 920 ղրշ. և 96 ղրին 1760 ղրշ։ Արդ «Ճերիտէյի Շարգիյէ»ի յօդուածագիրը եթէ Բղեցի է, չի՞ խորհիր թէ տնտեսապէս այնքան նեղ ժողովուրդ մը ինչպէ՞ս կրնայ տարին 10,000 ղրշ. առաջնորդարանի տուրք վճարել!։

(*) Այո՛, տկար պատասխան մը։
Դիտ. Խմբ.

Զորրորդ. Ապօրինի ամուսնութիւններու գալով. անոնց համար քահանաներու վկայութիւններն ու մասնաւոր արձանագրութիւնները կան։ Երկու ապօրինի պսակ տեղի ունեցած է Խուիսի մէջ և հատ մ'ալ առանց հրամանի միւնոյն գեղի մէջ։ Ասոնք տեղեկագրուած են Պատրիարքարան։

Հինգերորդ. Հարսանեաց հրամանին սովորաբար մէկ Մէճիտ էր. թէև գտնուէին կարող անձեր որ շատ աւելի վճարէին. բայց հիմա. այս տարի շատեր ազքատ ըլլալով կամ 6—10 ղրշ. վճարեցին, կամ պարզապէս Հ. սուրբի աղը համբուրելով Հրամանի ստացան։

Վեցերորդ. «Ճարդիյէ»ի յօդուածագիրը կը մեղադրէ վարդապետը իրը թէ թուրքերէնի լաւ հմտութիւն չունի։ Այո՛ թուրքերենի ներհմտութիւն չունի Հ. Խաչատուրեանը. բայց ատի արգելք մը չէ որ ինք շարունակ կառավարութեան դուռը այցելէ. բազմաթիւ խնդիրներ ներկայացնէ գայմագամին և փոխագրձաբար ընդունի կառավարական բազմաթիւ պաշտօնեաներու համակրական այցելութիւնները առաջնորդարանի մէջ։

Մենք չենք պնդեր որ Բղեի առաջնորդը իրը մարդ չունենայ թերութիւններ, բայց սա ստոյգ է որ անոր գործունէութիւնը աւելի օգտակար պիտի ըլլար, եթէ շատ մը աղաներ, անձնական հաշիւները մէկ կողմ դնելով, իրեն հետ համերաշխ զբաղուէին վիճակիս ազգային և կրթական բոլոր գործերը կարգադրելու համար։

Բղի, 25 Ապրիլ 97 * * *

Երէկ հինգշաբթի՝ Տօն Համբարձման, Մասիս չհրատարակուեցաւ։

Միջոցին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Եանեակի կուսակալութեան Մէքթուպճի անուանեցաւ՝ Դոսովայի Մէքթուպճի Ապտուլլահ պէյ, որուն յաջորդեց Մէքրիֆի նախարարութեան առաջին քարտուղարներէն Մէհմէտ Ալի պէյ։

Արշիպեղագոսի կուսակալութեան Դաշօթի նախնական դատարանի նախագահ անուանեցաւ (Միտիլի) Բօլհէնթի նախնական դատարանի նախագահ Խայրէտին պէյ որուն յաջորդեց Սէլանիկի առեւտրական սենեկին քարտուղարներէն Ավրամ Էֆէնտի։

Ոստիկանութեան նախարարութեան քննիչ գօմիսէրներէն Ֆօրնօրաբի Պէսիմ էֆէնտի Այտընի կուսակալութեան գօմիսէր նշանակուած է։

Սալիսբէ ատիճան տրուած է Նիշդի Մահմուտ պէյի որ զինուորական հաստատութեանց և կայս. բանակին ձիեր գնելու համար մեծ հանդանակութիւն մը կատարած էր։

Երկրագործական միտալ շնորհուած է Իսմայիլ Հազգը էֆ.ի, որ Սպարթայի վարդատաններ հաստատելու գործին մէջ մեծ փութաջանութիւն ցոյց տուած է։

Իֆթիխարի միտալ շնորհուած է Բէրպէնէ գաւառակի Ղարատիս գիւղի պահապան Բամիզի, որ չարագործներու ձերբակալման մասին մեծ ծառայութիւններ մատուցած է։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՈՒՄ

Սուրիոյ կուսակալութենէն Ներքին գործոց նախարարութեան հեռագրուած է թէ՝ կայս. վիրաւոր զինուորներուն ի նըպաստ, այս իրիկուն Դամասկոսի թագաւորական պարտէզի մէջ երեկոյթ մը տրուելով հազար երկու հարիւր յիսուն մէճիտի հասոյթ մը գոյացած է։

—Թրապէրիա նահանգին պատկանող Բէֆէրլի խաթին և Հէրպէյէ գիւղերուն մէջ երկու նախնական վարժարաններ շինուած ու բացուած են, առաջինը՝ չերմուկներու և երկրորդը հանգանակութեան հասոյթով։ Այս առթիւ չերմ բարեմաղթութիւններ եղած են Վեհ. Սուլթանին արեւշատութեան համար։

—Կրետէի կարօտեալներուն զրկուած 1500 պարկ բրինձէն 275ը Հանեա, 450ը Գանտիա, 110 Լաշիտ և մնացած 215ը Բէթիմօ զրկուած են։

—Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, մարտ 30էն մինչեւ ապրիլ 20 Եօզղատի մէջ, իսլամ և ոչ իսլամ երկու սեռէ 160 տղայ պատուաստուած են։

—Կայս. Իրատէով, Կրէտէի կարօտեալներուն ի նպաստ, Գուրպանի փոխարէն կատարուած հանդանակութենէն գոյացած է 232,019 ղ. զոր վճարած են 2452 հոգի։

—Ս. Պապը Ճէպէլը-Լիպնան կուսակալութեան Զուգ գիւղամբս տեսչին Ս. Գրիգոր պատուանշանին հինգերորդ աստիճանը շնորհած է։ Կայս. Իրատէ մը արտօնած է այդ պատուանշանին գործածութիւնը։

—Թղթատարական և հեռագրական վարչութենէն հաղորդուած է.

Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, Եանիսկ կուսակալութեան Պէրաթ և Ավլոնա գիւղախումբերու մէջտեղ գտնուող Դրը գիւղախումբին կեդրոնը հեռագրատուն մը հաստատուելով հաղորդակցութեանց սկըսուած է. պարզ և յանձնարարեալ նամակներէ զատ կընդունուին նաև ուտեղ ևն։

—Եւրոմիոյ նախարարութիւնը նկատելով որ անչարժ կալուածոց տուրքերը, կալուածատէրերուն յետնեալ ամսականներէն կը գանձուին և այս կերպով վճարումները կը յապաղուին և ապագային մէջ ալ շփոթութիւններու տեղի կը տրուի, հրահանգ ղրկած է ձեռնհաս մարմիններու որպէս զի այսուհետեւ տուրքերը օրէնքին համաձայն գանձուին։

ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ. — Երէկ, Մուհարրէմի առաջին օրն ըլլալով, բոլոր նախարարները, կայս. աւագանին, ինչպէս նաեւ դեսպանական մարմինն և մայրաքաղաքիս գանազան ազգութեանց հոգեւոր պետերը կայս. պալատ գացին։

ԳԱՍԱՊԱՅԻ երկաթուղոյ ընկերութիւնն խնդրած է կայս. կառավարութենէն որ հանքածուխին վրայ տուրք չառնուի. խընդիրը Պետական Խորհուրդին ներկայացուած է։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ օսմ. նախկին գօմիսէր Նիազի պէյ, երէկ եւրոպական կառախումբով Պոլիս դարձաւ։

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐի երկաթուղիի աշխատութիւններն դադրած են տեղացող անձրեւներու պատճառաւ։

ԻՏԱԼԻՈՅ ՄԱԽՍՈՒՄԷՒ էքսէտիթ շոգենաւը Մուտանիայէն քսան ձի բերաւ, որոնք Բամի զօրանոցը ղրկուեցան։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ Ներչ մարտանաւը առջի օր Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց։

ԲԷՐՎԱՆՍԷՐԱՅԻ նախկին հիւպատոս Հաճի Ալի պէյ, առջի իրիկուն եւրոպական կառախումբով Սելանիկ ուղեւորեցաւ։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարք Տ. Կոստանդինոս առջի օր Բերա երթալով՝ այցելեց Զաբբիոն երկսեռ վարժարանը։

—Տ. Կոստանդինոս Պատրիարք, չընորհաւորական այցելութիւններ ընդունեց առջի օր, իր անուան տօնախմբութեան առթիւ։

ԼԻՄՆՈՍի կառավարչի օգնական Միխայիլ էֆ. առջի օր իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ԼՈՅՏի Օրբրա շոգենաւը որ Տարտանէլի մաքրանոցին առջեւ խրած էր, առջի օր աւազէն դուրս ելնելու փորձեր ըրած ատեն, մակոյկներէն մին չընչելով երկու նաւաղներ ծռմռը ինկան. սակայն մաքրանոցի պաշտօնեաներ օգնութեան հասնելով ազատեցին զանոնք։

ՕՍՄ. ՄԷՀԷԷ յատաւորակը Տարտանէլէն գալով Ֆընտըգլուի առջեւ խարսխեց։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Առջի օր Պուլգարիոյ գործակատարութեան առաջին քարտուղարը, Արտաքին գործոց պաշտօնատունը երթալով տեսակցեցաւ նախարար Թէվֆիգ փաշայի հետ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանն ու դեսպանուհին առջի օր Պէյզոզ երթալով զբօսական պտոյտ մ'ըրած են։

—ՄԱՔՍԱՅԻՆ տեսչութիւնը կարգ մը անուշահոտ ջուրեր և մազի ներկեր զրկած է բժշկական վարժարանը տարբերուածելու համար։

ԱՅՏԸՆի կուսակալը երկու պաշտօնեաներով Իզմէմիր գաւառակը մեկնեցաւ քընական պտոյտի մը համար։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ հաստատութեանց հանգանակութեան գումարը եղած է մինչև այսօր 36,907,898 ղրուշ։

ՄԱՆԱՍԹԸՐԻ մէջ Մայիսօր ցեղէն եօթը աւազակներ հնազանդութիւն յայտնած են։

ՕՍՄ. ՆԱԻԱՏՈՐՄԻՂ.—Կայսերական Մէսուտիէ զրահաւորը անցած կիրակի Մայտօսի մօտ (Տարտանէլ) թնդանօթի փորձեր կատարած է։

ԻԶՄԻՐ-ԳԱՍԱՊԱ երկաթուղիի ընկերութեան ընդհանուր ժողովը առջի իրիկուն նիստ ըրած է, ընկերութեան Պոլսոյ խորհուրդին գլխ-նախագահ Պ. Լուի Ռամպէրի նախագահութեան տակ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ Զինուորի մարտանաւը Սէլանիկէն Ամերիկա մեկնեցաւ։

«ՖԻՌԼԷՍ» անգլիական զրահաւորը Իզմիր ժամանեց։

ՈՃԻՐ ԵՒ ԱՐԿԱԾ.— Անցեալ օր Բաչա Պահչէի բացերէն գտնուեցաւ երկու օր առաջ ծովը ինկած նաւաղի մը դիակը։ Վերայէն 15 ոսկի գտնուեցաւ։

—Մէհմէտ անուն չարագործ մը, որ Եէնիճամի սափրիչի մը գործիքները գողցած էր, երէկ ձերբակալուեցաւ Թօքհանէ պտըտած պահուն։

—Ոստիկանութիւնը ձերբակալած է խումբ մը աւազակներ որոնք երեք ճիւղերու բաժնուած, Իւսկիւտար, Բերա և Պոլիս գաղտնի գողութիւններ կընէին, շանագիի կերպարանքի ներքև։

—Իզմիրի մէջ երկու կրետեցիներ ռէվոլվերի հարուածով սպաննած են Մալթայի Բոլ Լուի և Քօռէնցօ անուն անձերը։ Ոստիկանութիւնն ձերբակալած է ոճրագործները։

—Օռօզոմի Պաք ընկերութեան պաշտօնեաներէն մին, որ հինգշաբթի օր հարիւր Օսմ. ոսկի դրպանելով հանրատուն մը փախած էր, ոստիկանութեան կողմանէ ձերբակալուած է։

—Առջի օրը ոստիկանները, Զմբլատը Գաբուի ծովեզերքը Իպրահիմ անուն սատիկան զինուորի մը դիակը գտած են։

—«Սիճամպո-լ» լրագիրը ներքին կարգադրութիւններու պատճառաւ քանի մը օր չպիտի հրատարակուի։

Տօթէոր Ճէլալեան

Մասնագէտ գաղղիական, ծննդամիջական և մարմային հիւանդութեանց։ Կալաթա Եիւքսէք Գալաբրըմ Աբարթման Վասիլաքի Թիւ 17։ 855 2—14

ՏԷՂԵՈՅ ԱՆՁԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՃԱՌԱՒ ԱՅՍՕՐ ԹԵՐԹՕՆԸ ՁԱՆՑ ԸՐԱԾ ԵՆՔ։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԹՐԱՄՎԱՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. Զ. Դ.

Կիմացնենք մեր պարտաթղթերը պահողներուն թէ թիւ 30 կտրոնի վճարման համար—պարտաթուղթ գլուխ 10 ֆրանք—հաշուեթղթերը (պոռտօ) ստուգուելու համար պիտի ընդունուին իւրաքանչիւր ամսոյ չորեքշաբթի և շաբաթ օրեր կէս օրէ յետոյ ժամ 2 էն 4, սկսեալ առաջիկայ 2 յունիս չորեքշաբթիէն և վճարումները պիտի լինին ընկերութեան սնտուկին, ուրբաթ օր միջոց տրուելով։ 3—4

ՍԴՈԳԻ ՄՕՌԻ ԶԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 15 մայիս 1889

Պարոնայք Սդոգ և Պուն,

Յորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սդոգն կշարակը, մինչև լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանանց թուլային և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դեպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հանոյ և յաջող պատաստութիւնը միշտ նախանձար Համարուելու Բուսիս ձկան իւղին և կիրանենարարեմ զան։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակի

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՅ

Աբէ-Եէլան երկաթուղեայ պարտատոմսերու 164 բդ վիճակահանութիւնն պարբերները

Մաչ 20/1 Յունիս 1897

Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.
726,992	300,000	916,891	1,250	339,748	1,000	1,583,183	1,000
1,396,229	25,000	983,080	»	499,576	»	1,606,311	»
117,720	10,000	1,187,919	»	555,122	»	1,612,221	»
1,108,346	»	1,276,242	»	733,982	»	1,612,223	»
7,428	2,000	1,305,918	»	754,673	»	1,635,503	»
78,708	»	1,567,897	»	774,692	»	1,649,970	»
322,981	»	1,664,586	»	946,672	»	1,697,425	»
809,080	»	1,772,076	»	983,079	»	1,838,174	»
1,029,674	»	1,969,428	»	1,096,853	»	1,887,196	»
1,173,623	»	1,584	1,000	1,119,599	»	1,891,307	»
107,721	1,250	155,114	»	1,189,926	»	1,969,429	»
366,537	»	182,695	»	1,384,043	»		
784,288	»	234,440	»	1,398,119	»		

400 ֆրանք շահող թիւեր

1581	192,426	424,298	733,624	880,457	976,842	1,189,929	1,537,622	1,708,584
2	7	9	5	8	3	30	3	5
3	8	300	733,981	9	4	1,191,556	4	1,729,966
5	9	440,141	3	60	5	7	5	7
7426	30	2	4	885,581	980,956	8	1,564,786	8
7	234,436	3	5	2	7	9	7	9
9	7	4	741,651	3	8	60	8	70
30	8	5	2	4	9	1,231,056	9	1,761,551
32,261	9	444,196	3	5	60	7	90	2
2	249,981	7	4	887,301	983,076	8	1,567,896	3
3	2	8	5	2	7	9	8	4
4	3	9	747,536	3	8	60	9	5
5	4	200	7	4	985,171	1,276,241	900	1,772,077
42,111	5	462,006	8	5	2	3	1,579,551	8
2	289,806	7	9	893,366	3	4	2	9
3	7	8	40	7	4	5	3	80
4	8	9	754,671	8	5	1,284,661	4	1,830,331
5	9	10	2	9	1,024,286	2	5	2
78,706	10	465,821	4	70	7	3	1,583,181	3
7	303,656	2	5	903,786	8	4	2	4
9	7	3	757,341	7	9	5	4	5
10	8	4	2	8	90	1,296,826	5	1,838,171
80,606	9	5	3	9	1,029,671	7	1,586,751	2
7	60	499,577	4	90	2	8	2	3
8	308,446	8	5	903,956	3	9	3	5
9	7	9	771,671	7	5	30	4	1,866,041
10	8	80	2	8	1,046,711	1,305,916	5	2
81,476	9	555,121	3	9	2	7	1,590,806	3
7	50	3	4	60	3	9	7	4
8	322,982	4	5	913,011	4	20	8	5
9	3	5	774,691	2	5	1,357,316	9	1,887,197
80	4	585,386	3	3	1,094,301	7	10	8
107,722	5	7	4	4	2	8	1,595,406	9
3	325,426	8	5	5	3	9	7	200
4	7	9	783,821	916,892	4	20	8	1,891,306
5	8	90	2	3	5	1,359,486	9	8
117,716	9	587,221	3	4	1,096,851	7	10	9
7	30	2	4	5	2	8	1,606,312	10
8	333,111	3	5	923,071	4	9	3	1,897,686
9	2	4	784,286	2	5	90	4	7
132,501	3	5	7	3	1,108,347	1,384,041	5	8
2	4	593,716	9	4	8	2	1,612,222	9
3	5	7	90	5	9	4	4	90
4	339,746	8	798,261	933,706	50	5	5	1,904,891
5	7	9	2	7	1,116,516	1,396,226	1,633,336	2
141,961	9	20	3	8	7	7	7	3
2	50	630,041	4	9	8	8	8	4
3	366,536	2	5	10	9	30	9	5
4	8	3	809,076	936,216	20	1,397,626	40	1,937,406
5	9	4	7	7	1,119,596	7	1,635,501	7
155,111	40	5	8	8	7	8	2	8
2	395,881	696,631	9	9	8	9	4	9
3	2	2	849,751	20	600	30	5	10
5	3	3	2	937,906	1,122,356	1,398,116	1,638,776	1,955,631
163,506	4	4	3	7	7	7	7	2
7	5	5	4	8	8	8	8	3
8	406,051	697,271	5	9	9	20	9	4
9	2	2	853,741	10	60	1,400,461	80	5
10	3	3	2	946,671	1,173,621	2	1,649,966	1,969,426
168,276	4	4	3	3	2	3	7	7
7	5	5	4	4	4	4	8	30
8	415,346	702,871	5	5	5	5	9	1,972,501
9	7	2	857,686	971,161	1,185,476	1,491,961	1,664,587	2
80	8	3	7	2	7	2	8	3
171,971	9	4	8	3	8	3	9	4
2	50	5	9	4	9	4	90	5
3	417,576	726,991	90	5	80	5	1,697,421	
4	7	3	861,031	971,866	1,187,916	1,536,666	2	
5	8	4	2	7	7	7	3	
182,691	9	5	3	8	8	8	4	
2	80	733,621	4	9	20	9	1,708,581	
3	424,296	2	5	70	1,189,927	70	2	
4	7	3	880,456	976,841	8	1,537,621	3	

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 20,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի զնասներուն համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակն՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած զնասները։

Հ. ՍՈՒԱՆ և Ընկ. ընդհ. գործակալք Կ.Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը Վիթալիս խան, դեռնայարկ թիւ 1։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄԲՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆր. 14,500,000
Պահեստի դրամ	» 21,173,000
Ցարեկան հասոյթ	» 44,820,000

Ընկերութիւնքս փոխադարձ երաշխաւորութեամբ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և առանց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակայնով։

572 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Գ. ԷՍ

ԳԱՌԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Գալաթա, Պահչէ—Գափու, Անանիասեան խան. 12, 1., 14

ՓՈՇԻ ՖԵՌՌՈ-ՄԱՆԿԱՆԻՔ

ՊԻՒՌԷՆ ՏԻՒ ՊԻՒՐՕՕՆԻ

Դերբէրի պոլոսոյ բժշկական կոմբինատ

POUDRE FERRO-MANGANIQUE

Այս փոշին բաւական է փոքր քանակութեամբ մը դաւաթի մը մէջ դնել՝ վայրկենապէս ոտանաւոր հեղուկ՝ երկաթային, հանքային, կծդային խիստ ախորժահամ ջուր մը, որ կերակուրի ատեն կը խմուի գինիով խառն։ Մեծ ազդեցութիւն ունի այն ամեն հիւանդութեանց համար, որոց համար նրկաթային դեղ անհրաժեշտ են և աւելի կը յորմարին այն անձանց, որք չեն կրնար մարսել երկաթի սովորական պատրաստութիւնները։ Ուրիշ դեղերու վրայ ամենամեծ առաւելութիւն մը ունի որ պնդութիւն առաջ չբերէր և Մանվիանեղ կը պարունակէ դոր պիտունները անհրաժեշտ կը նկատեն երկաթային դեղերով դարմանումներու համար։

Մթերանոց Փարիզ, Վիվիէն փողոց, թիւ 8 ԵՒ ԴԵԼԽԱՒՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆԱՑ ՄԷՋ

ԳԼԽԱՑԱՒԵՐ ԿՈՒԱՐԱՆԱ

GUARANA

ԿԴԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂԱՏՈՒՈՒ Ի ՓԱՐԻԶ.

Այս բուսային ու բնական փոշին մէկ ծարիկը քիչ մը չաքարոտ ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բաւէ ջնջելու համար գլխացաւերը կամ ամենէն բուռն ջղացաւերը, առանց ֆիզիկապ ազդեցութեան ստամոքսին վրայ։

Կեդրոն. Ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց թիւ 8 և դեղարանները A.

ՖՐԵՏ. ԼԷՕԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՒՏԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբոլ և Արլ-Եալից դէպ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիրգորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմենիան	10500	Էմիրշիրն	3500
Բէլգրիան	10500	Արբժ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճերիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գոլոմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճորճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գոսդոնիան	8000	Ալգաշիր	2500
Ֆիրմինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինճո	900
Վալենիան	3700	Օրորդ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիպոն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տեղերէն կը խնդրուի [illegible] ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ [illegible] թիոյ մաքսատունն հանելու կամ [illegible] ընոց հրահանգը դրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ. ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ

Մէհմէտ Ալի փաշա խան, թիւ 1 Գալաթիա

ՖԻՆԻՆԻ ՀՆԱՐԻՔ

ԲԵԼԳԻԷԻ ՔԻՆԻՆԻՆ ԲԱԲՍԻԼՆԵՐԸ

QUININE de PELLETIER

Բոլոր բժիշկներուն կողմէ ընդունուած իր ազդեցութեան համար ընդդէմ գլխացաւերու, ջղացաւերու, տենդերու, կաթուածի, յօդացաւի, մաղձոյ ակարութեան։ Մեծապէս ազդեցիկ են ընդդէմ ինֆլուենցայի, կռիբի, հաբբուխի, ցրտաւութեան։ Մէկ քաշելն աւելի ազդու քան դաւաթ մը քինքինա։

10 20 և 100նոց սրուակներ։

Իւրաքանչիւր սրուակ կը կրէ անունը սեւ տպուած . . . . (PELLETIER)

Կեդրոնատեղի Փարիզ, Վիվիէն փողոց։ 8

• և ղիրաչոր դեղարանները A.

ՏԻՒԶԱՌԻ ԳԻՆԻՆ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԸ

ԼԱՔԹՕ-ՖՈՍՖԱԴ ՏԸ ՇՕՇՈՎ

VIN et SIROP de DUSART

Տիւզառի գինին ու օշարակին մէջ գտնուած լաքթօ-ֆոսֆատ տը՝ չեն ամենէն ազդեցիկ վիրանորոգիչն է։

Ոսկրաթիւք տղոց ոսկորները կը չիտակ ու կը զօրացնէ. ուժ կուտայ թոյլ և ուշային տղոց։

Ցրտի կիները այս գինին ու օշարակը խմելով չեն յոգնիր ու չեն փսխեր և աւելի կորովի տղաք կը ծնին։

Լաքթօ-ֆոսֆատը ստամոքսներուն կարը կը շատցունէ և տղաքը կը պաշտպանէ ընդդէմ ճաճման հիւանդութեանց։ Իր ազդեցութեամբ, ակռաները չուտ կը բուրնին։ Բարիզ, Վիվիէն փողոց։ A.

COMP. RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 19,31 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 20/1 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով

Դշ. 21/2 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաֆոմ, առաւօտեան ժամը 11ին։

Դշ. 21/2 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Շշ. 22/3 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր 23/4 Աղեքսանդրիոյ Սորհանդակ, հանդիպ Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Մայիս 20 1, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Յաֆա եւ Հոր-Յայիտ գացող շոգենաւին 565

գ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑԿ ԱԿՆ և ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՖԻ ՅԻ ԸՆԿ

Մարսիլիայէ և Պոլսոյ դէպ բանող

Անոմոլի շոգենաւը Նովորոսսիք պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն և Պաթում յունիս 8ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Սիրոսի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի յունիս 15ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւուղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար

ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ

575 Մաքմանէ փողոց թ. 10

EMULSION SCOTT

(ԹԱՓԱԼԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄԱՐԻՆ ՅԱՏԵՆ ԶՈՒՏ ԻՒՂ

Ամենաիր ու լավ ախորժակ

Նուազեցնել հիւանդ ՊԵՏԻՆ և ՊՕՏԻՆԻ

Ի ԴԻՄԱԾ։

Ամբողջ լավ տեղեկութիւն,

Մարդու ոչնչ հետ իրարի բոլոր յատկութիւններն զատ, բոլոր ախորժիներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոցերը

Կը բուժէ հազը, ցրտաւութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճղաճութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, որորդ համար հետ՝ ունի, գեղեցիկ է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարը Ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒԻԵԼ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՋ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՋ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՋ

Ամենաղու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, Կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամէն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Զբաղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՓԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դիզնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամէն ցաւերու, Փորկապութեան, Հիւծման, երկաթապաքինմանց, և.ն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամէն վիճակներուն որոց շատեր չարաշուք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան ժ. Վիալ, Վիքթոր Հիւկօ փողոց, 14—ԼԻՈՆ 507

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՕԿԻՒՍԹ ԲԱՍԷԿԱ Ղալաթիա, Մամճանէ, թիւ 86։ բաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻՑԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1897 Մայիս 12էն սկսեալ մինչեւ ցնոր տեսորինութիւն

(Բոլոր ՀԷՐԷՆ օրերէն) Եւրոպական եղբէրէն

Կամարջ ԷՊՈՂ ՇՐՋԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ժ.	Վ.		Թ.
11	5	Ր. Ա.Գվ. ԵՆմ.Մզվ. Պէօյր.Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ր.Հիսար պիտի հաղորդակցի	39
12	25	ԵՆմ. Մէզ. Պէօյ.Քիրէճ.Թրպ. Ենք. ՍՍՆ. Մրկ. Ր. Հիսար պիտի հաղորդակցի	40
1	30	ԵՆմ.Մզվ. Պէօր.Թրպ.Ենք. (Ենք. պիտի հաղորդակցի) Պէշիկ.	45
1	—	ԵՆմ. Մզվ. Պէօյ.Թրպ. Պէյր.Բշ. պահ. Զպգ.Գնլ Ա. Հար. Գնտ. Վնր. (Վնք. հաղորդակցելով Ուր-ները Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պէշիքթաշ	43
2	30	ԵՆմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշ, պահ. Ա.Հ. Գանտ. Պէշ. (Ա. Հ. պիտի հաղորդակցի Ուր.ները 2 40ին Վնք.Զէնկ.Պէյլ. Գուզկունմուկ)	44
2	50	Ր. Ա. Գվ. ԵՆմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.ՍՍՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Պշր. (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի Ուրբաթները Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշ.	38
4	15	ԵՆմ. Մէզ. Պէօյ.Թրպ. Ենք. Խսթ. Միր. Պօյ. Ր. Հիս.Պէպ.Պշր. (Պէպ պիտի հաղորդակցի ուրբաթները Արն. Գրչ. Օրթ.	40
5	45	ԵՆմ. Մզվ. Պէօյր. Թարպ. Պէյզ. Ենք.ՍՍՆ.Գանլ.Պօյճ. Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշ.	50
6	45	ԵՆմ.Մէզ.Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Ենք. Մրկ.Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Պէյլ.Օրթ. (Պէյզօզ Զիր-զաք շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	19
8	15	Ա.Ր. Գվ. ԵՆմ. Մզվ.Պէօյ. Թրպ.Ենք.ՍՍՆ. Պօյ.Ր. Հիս,Պէպ. Արն. Գրչ.Օրթ. Պէշկ.	43
10	15	ԵՆմ. Մզվ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ.Ր.Հ. Պէպ.Արն. Օրթ.Պշր. ուր.ները Պէյզ.	33

Ամէն ուրբաթ երեկոները ժամը 11ին Մզվ.էն շոգենաւ մը ելնելով Պէօյ.Թար.ենք. Միկ.Ր.Հիս. Պէպ.Արն.Օրթ.Պշիք. հանդիպելով կամուրջ պիտի իջնայ։

Ենիկէյ-ղէն Կամարջ ԷՊՈՂ շրջենաւ

11	15	Ենք.ՍՍՆ.Մրկ.Պօյճ. Ր.Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ.Պշր.	37
2	—	Ենք.ՍՍՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր.	18

Պէպէքէն Կամարջ ԷՊՈՂ շրջենաւ

11	5	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր.	19
11	40	Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշր.	45
12	15	Ր.Հ.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշ.	20
1	5	Ր. Հիս • Պէպ • Արն • Գրչ • Օրթ • Պէշ •	19
1	40	Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ Պշր.	39
2	30	Պէպ. Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ.	18
3	15	Պէպ.Արն.Գչ.Օթ.Պշր.	22
4	5	Պէպ. Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ.բացի ուր.	18
4	40	Պէպ • Արն • Գուր • Օրթ • Պէշ •	39
5	15	Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշր.Գպշ.բացի ուր.է	38
10	25	Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ բացիուր.է	44

Ասիական Եղբէրէն Կամարջ ԷՊՈՂ շրջենաւ

11		Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-	33
11	20	Պէյզ-Բշպ.Զպգ-Գանլ-Ա-Հիս- Գնտ- Վան. (Վանիր- կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ-Պէյլ-Գզկ.Պէշ.	44
11	50	Պէպ. Վնք- Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պշր- բացի Ուրբաթէ	38
1	30	Պէյզ. Բշպ. Զպգ. Գանլ, Ա. Հիս. Գնտ. Վնք. [Վնք. շոգ. պիտի հաղ • ուր-ները Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ.	43
12	50	Վան.Զէնկ.Պէյլ.Գուզ.Պէշ.Գապ.	33
12	20	Պէյզ. Բշա. Ենր,Գնլ. Պօյճ • Ր • Ա • Հիսար Գնտ • Արն • Վան • Զէն • Պէյլ-Գուզ-Պէշ-	22
3	15	Գզկ- Իսկ- բացի ուրբաթէ	42
1	20	Վնք. Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ.	22
2	10	Վան. Զէնկ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Պէշ. բացի ուրբաթէ	20
3	—	Պէյզ • Բշպ • Զպզ • Գնլ • Ա • Հ • Գնտ • Պշր • (Ա • Հ • պիտի հաղորդակցի) ուրբաթ օրերը Վնք Զէնկ. Պէյլպ • Գզկ • Պշ •	44
3	30	Ա • Հ • Գնտ • Վնք • Զնկ • Պէյլպ • Գզկ • Սկիւտ• բացի ուրբաթէ	43
4	30	Պէյզ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտ. (Վնք.էն կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ.Պէյլ. Գուզ• Պշր.	37
5	15	Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գզկ• Պշր բացի Ուրբաթէ	45
7	15	Պէյք. Բշպ. Ենք.Զպզ.Գնլ.Մրկ• Ր.Ա-Հս-Գնտ- Պէպ.Արն•Վնք,Զնկ-Պէյլ-Օրթ.Գզկ- Պշր• հինգշաբթի օրերը Օրթ.Պշր• հանդիպելէ զատ Իսկիւտար ալ պիտի հանդիպի	22
9	—	Պէօյր-Թրպ-Պէյզ.Բշպ.Զպզլ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտ. Վն. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.	18
10	15	Պէյզ-Ենք-Գնլճ-Ա-Հ-Զնկ-Պէյլպ.Պշր•	37
10	20	Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր•օրերը10 50ին	45
10	35	Գուզկ. (բացի Ուր.	42
11	—	Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	19
11	10	Վնք.էն » » » »	20

Ամէն ուրբաթ ժամը 10 40ին Մզվ• շոգենաւ մը ելնելով կամուրջ պիտի իջնէ հանդիպելով Պ.օյ. Թար • Պէյզ • Բշպ • Զպր • Գանլ • Ա.Հ • Գանտ-Վան. Զէնկ • Պէյլ • Գուզ • Իսկ •

(Բոլոր ՀԷՐԷՆ օրերէն) Կամարջէն Եւրոպական Եղբէրէ Երթեւեկող շրջենաւոց ժամերը

12	45	Պշշ. Օրթ- Արվ. Պէպ. Ր.Հիս.Միրկ.Պօյճ. Ենք-Թրպ. Պէօյ. Մզվ. ԵՆմ.ուրբ.Պէյզ-	44
2	30	Պշր,Օրթ.Գրչ.Արն,Պ.պ,Ր,Հ,Մրկ,ենք,Թրպ, Պէօյ,Մզվ,ենմ,	40
3	30	Գապ, Պշր. Գզկ- Օրթ. Պէյլ- Գուրչ. Զնկ- Արնվ-Գնտ-Ա-Ր-Հս-Գնլ- Միրկ- ենք- Բշպ- Պէյզօզ Թրպ.Պէօյ.Մէզ.ենմ.	19
4	—	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. ՍՍՆ. ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.ենիմ։	20
5	—	Գապ.Պշր.Գզկ,Պէյլ.Զնկ.Վնր.Արնվ,Գանտ. Ա.Ր.Հս.Գնլճ,Զուպուզ,Բշպ,Պէյզ.	22
6	—	Գապ.Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. ենք. Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.ենմ.Գվզ.ներ	43
7	—	Պշր. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյճ.Գնլ.ենք.Պէյր • Թրպ.Պէօյ:	18
8	30	Պշր.Օրթ.Արնվ. Պէպ.Ր. Հիս.Միրկ•ենք. Թրպ. Պէօյ• Մզվ. ԵԷնիմահալէ	33
9	45	Պէշ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. (Պէպէքէ ԵԷնիմ, զացող շոգենաւնհետ պիտի հաղորդակցի ուրշաթ օրերը 9 25ին Ր.Հ • Միրկ • ենք. Թար • Պէօյ • Մէզ •	44
10	5	Պշր.Պէպ. Ր.Հս. Պօյճ,Մրկ,ՍՍՆ,ենքԹրպ, Պյր.Մէս.ենմ.(ուրբաթ օրերըՕրթ.Արնվ)	40
10	55	Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Միրկ.ՍՍՆ. ենիր. Թրպ. Քիրէճ.Պէօյր•Մէզ• ենիմ.	43
11	30	ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.ենիմ• (ենք.է Պէյզ. զացող շոգենաւին հետ հաղորդակցելով	45
11	40	Պէպ.Ր.Հիս.Պօյճ.Միրկ. ՍՍՆ ենք.	37

Կամարջէն Պէպէք Երթեւեկող շրջենաւոց ժամերը

12	15	Ուղղակի Ր • Հիսար բացի ուրբաթէ	19
1	—	Ուղղակի Պէպէք	39
2	30	» »	22
3	30	Ուղղակի Պէպէք բացի ուրբաթները	18
4	5	Ուղղակի Պէպէք	39
4	40	Ուղղ կի Պէպէք բացի ուրբաթները	38
10	35	Պշր•Օր.Գրչ.Արն.Պէպ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Պօյճ. Գնլ.ենք. Բշպ. Պէյզ. բացի Ուր.	22
11	15	Գապ,Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Ր.Հ.Պօյճ. ենք.	18
11	45	Պշր•Օրթ•Գրչ.Արն. Գնտ-Ա- Հս.	19
12	15	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէք.	33

Կամարջէն Ասիական Եղբէրէ Երթեւեկող շրջենաւոց ժամերը

12	50	Ուղղակի Գանտիլի	33
1	—	Պշր • Գզկ • Պէյլ• Զնկ • Վնր•Գնտ • Ա.Հիս• Գնլ • Զպզ • Բշպ • Պէյզ • Մզվ•Գավազներ	38
1	20	Պէշիր,Օրթ.Պէյլ-Զէնկ.Վնր. բացի ուրբ •	20
2	50	Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ•Վնր.Գնտ.Ա.Հ• Գնլճ. Զպզ• Բշպ. Պէյզօզ	40
2	50	Ուղղակի Ա.Հիս. բացի ուրբաթէ	33
4	25	Պշր•Օրթ•Պէյլ•Զնկ•Վնր- (բացի ուր•է	45
8	45	Պշր•Գզկ•Պէյլ•Զնկ•Վնր•Գնտ•Ա.Հիս Գնլճ, Զպզլ•Բշպ•Պէյզ. ուրբ. Մզվ.	37
9	30	Պշր•Գզկ•Պէյլ• Զէնկ• Վանր• Գնտ• Ա•Հ• Ուրբ• օրերը 20 վայրկեան վերջը	45
10	15	Իս, Գուզկ• (բացի ուրբաթէ)	42
10	20	Պէշր• Գնտ• Ա.Հս•Գնլ• Զպզ•Բշպ• Պէյզ• Մէզ• Ր.Ա• Գավազներ	39
10	30	Պշր• Պէյլ• Զէնկ• Վնիր• Ուրբ• օրերը 20 վարկեան վերջը Գպ.Գզկ. Գնտ. Ա.Ր.Հս• Պօյճ.Գնլճ,ենք.Բշպ-Պէյզ•	20
10	40	Իսկտ.Գզկ. (բացի ուրբաթէ)	41
11	—	Պէշ•Գզկ•Պէյպլ. Զնկ•Վանր.Պէպէք բացի ուրբաթէ	38
11	20	Գնտ•Ա.Հս•Գնլ• Զպզ•Բշպ• Պէյ• ուրբաթ օրերը Գուզկուտուզ	44
12	—	Պէշ • Գուզկ • Պէյլ • Զէն • Վան • Արնվ•	20

Գրաշարաբար Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ